

Huddinge kommun
Kommunstyrelsen
2019-05-02

Protokollsanteckning, Ärende 10: Miljöbokslut 2018

Uppföljning av kommunens mål på klimat- och miljöområdet genom ett årligt miljöbokslut är bra och helt nödvändigt utifrån den omställning av viktiga samhällsfunktioner vi står inför. En hotande klimatkatastrof ställer krav på alla länder att agera snabbt och kraftfullt, men ansvaret faller särskilt tungt på de länder som genom sin livsstil orsakar de ojämförligt största utsläppen av klimatstörande gaser.

Miljöpartiet vill utifrån Miljöbokslut 2018 framföra följande synpunkter.

Allmänt

Bedömning av måluppfyllelsen görs delvis genom att räkna antal mål som uppnått minst godtagbar nivå. Vi vill dock påpeka att målen har olika tyngd och är mycket olika till sin karaktär varför något slags medelvärde blir missvisande. Att vikta "en fossilfri fordonsflotta i den kommunala organisationen" mot kommunens samlade koldioxidfotavtryck är absurt.

Vi vill även påpeka bristen på åtgärder för att nå de viktigaste målen. Att enbart sätta mål och sedan mäta hur det gick är inte meningsfullt.

Miljöpartiet känner en stor oro för att omställningen mot främst rimliga koldioxidfotavtryck går alldeles för långsamt och inte har en högre prioritet utifrån den korta tidshorisonten för att uppnå noll-utsläpp av klimatstörande gaser. Fotavtrycket ligger stabilt på 10 ton/inv och år och få styrmedel anges för att åstadkomma en förändring.

Vi menar att Mål och budget betydligt bättre måste synkroniseras med Miljöprogrammet och även ange styrmedel. Utsläpp av klimatstörande gaser måste i första hand utgå från konsumtionsperspektivet.

För de olika temaområdena vill vi lyfta följande:

Klimat och luft

Det absolut övergripande målet för allt klimatarbete i kommunen måste handla om att få ner de totala utsläpp som orsakas av oss Huddingebor oavsett var utsläppen sker, det s.k. konsumtionsperspektivet. Mycket av detta handlar om livsstilsfrågor där temat Informera och engagera bör spela en betydligt större roll än idag.

På den direkta kommunala ansvarsnivån är den i särklass största frågan transporter (59 %), följt av avfall och avlopp (c:a 20 %).

Kommunen har antagit en ambitiös trafikstrategi som dock i ringa utsträckning följs. Samtidigt kommer stora vägprojekt som Förbifart Stockholm och Tvärförbindelse

Huddinge kommun
Kommunstyrelsen
2019-05-02

Södertörn att kraftigt öka personbils- och lastbilstrafikens andel av det totala transportarbetet, vilket motverkar andra satsningar som görs i kommunen. En rimlig ståndpunkt vore att kommunen försökte motverka en sådan utveckling istället för att aktivt verka för en fortsatt utveckling i fel riktning i förhållande till klimatmålen.

Södertörns energi har kommit en bra bit på väg mot 100 % biobaserade bränslen, dock är fortfarande 6 % fossilt i form av olika plaster. Med en kommande konkurrens om biobränslen och träråvara för bl.a. husbyggen behöver dock även annan förnybar energi främjas. Mål 7 handlar om mängd förnybar energi framställd av olika aktörer i kommunen, men enbart Huges fastighetsbestånd mäts. Här är det enbart kring 2,5 % av total energi. Det finns idag ett intresse för egenproducerad el från solceller från både företag och privatpersoner, något som bör uppmuntras inte minst utifrån kommande effektbrist i kraftöverföringen till Stockholmsregionen. En utbyggd laddinfrastruktur för elbilar och utökad eldriven kollektivtrafik ställer krav på nytänkande.

Luftkvaliteten påverkas även den i första hand av trafiken genom utsläpp av kväveoxider och partiklar (PM10) som båda är hälsoskadliga, särskilt för barns ännu ej färdigutvecklade lungor. Att mäta genomsnitt i kommunen för dessa halter är inte så meningsfullt då det mer handlar om hur nära man bygger mot de större vägarna, särskilt E4 och en ev. Tvärförbindelse Södertörn.

Vatten

Miljöbokslutet visar att mindre än hälften (5 av 11) av våra sjöar uppfyller miljökvalitetsnormen för god ekologisk status och att ingen sjö når miljökvalitetsnormen för god kemisk status. Aluminiumfällning som nu kommer att tillämpas i några sjöar är en nödlösning som inte löser det grundläggande problemen.

Mycket arbete görs bl.a. återskapande av våtmarker, nya VA-anslutningar och olika dagvattenlösningar, men det är ett långsiktigt arbete som försvåras av gamla läckande avloppsledningar och tillkommande hårdgjorda ytor i form av vägar och tät bebyggelse.

Fler sjöar bör snarast få skydd som naturreservat i enlighet med mål 22. Detta både för arbetet med en förbättrad vattenkvalité och för sjöarnas betydelse för rekreation och friluftsliv.

Biologisk mångfald och friluftsliv

Att värna den biologiska mångfalden är, parallellt med arbetet för att minimera klimathotet, en ödesfråga för att skydda och värna vår livsmiljö. Skyddet av värdefull natur måste fortsätta och Huddinges ambitiösa naturvård säkerställas genom att tillräckliga resurser avsätts. Tysta områden behöver värnas.

TN
2/4

Huddinge kommun
Kommunstyrelsen
2019-05-02

Markanvändning och samhällsplanering

Samhällsplaneringen påverkar samtliga övriga temaområden och utgör det viktigaste styrmedlet som kommunen förfogar över för att nå olika klimat- och miljömål. Samtidigt hamnar dessa mål ofta i konflikt med andra intressen där avvägningen inte sällan favoriserar andra mål. Miljöpartiet menar att all samhällsplanering och markanvändning måste ha som utgångspunkt att klimatmålen ska nås.

Mål 52 säger att andelen transporter med gång-, cykel- och kollektivtrafik ska öka fram till 2030, en viktig fråga om klimatmålen ska kunna nås. Tyvärr ser vi en trend i rakt motsatt riktning där istället andelen biltransporter ökar. Detta borde vara en högt prioriterad fråga i all samhällsplanering.

Vi ser även att fler invånare har långt till dagligvaruaffär, att andel invånare med längre gångavstånd till förskola ökat. Detta är trender som driver fram ökat bilåkande.

Samhällsplaneringen har även stor betydelse för människors hälsa och välbefinnande. Miljöpartiet vill särskilt betona vikten av barn och ungas rätt till tillräckliga och goda utomhusmiljöer och vi ser fram emot mätningar av grönytefaktorn enligt mål 59. Ett annat folkhälsoproblem är buller där vägtransporter är den stora bullerkällan. Vi noterar att inga nya mätningar för skolor och förskolor gjorts sedan 2014 då var fjärde skola och var tredje förskola var bullerutsatt med en yta över 55 dB(A) dygnsekvivalent nivå.

Gifter i miljön

PFOS är förbjudet eftersom det är giftigt, bioackumulerande, svårnedbrytbart och reproduktionsstörande. PFOS, som använts i brandskum, mäts i Drevvikens ytvatten och ligger där fortfarande tio gånger över miljökvalitetsnormen. Vattenmyndigheterna har föreslagit åtgärdsprogram för sex nya ämnen som ska fasas ut plus miljökvalitetsnorm för PFAS (närbesläktat med PFOS), koppar och zink. Detta kommer att kräva att resurser avsätts för ökade mätningar.

Insamlat källsorterat avfall är fortsatt en bra bit under rikssnittet samtidigt som avståndet till återvinningsstation ökar.

Andelen ekologiska livsmedel i de kommunala verksamheterna sjunker både 2017 och 2018 och detta liksom matsvinn verkar inte längre lyftas fram som prioriterade frågor inom förvaltningen. Matsvinn är en betydande källa till klimatpåverkan.

Frågan om spridning av mikroplaster i miljön och i slutändan till våra sjöar och vattendrag finns inte med under mål 72 där det borde finnas. Mikroplaster är ett allvarligt hot mot livet i havet och därmed även mot människan. De absolut största källorna till mikroplaster är bildäck genom slitage och konstgräsplaner där ton av mikroplaster sprids ut årligen över

Huddinge kommun
Kommunstyrelsen
2019-05-02

kommunens planer. Trots detta fortsätter anläggning av konstgräsplaner i oförändrad omfattning.

Informera och engagera

Alla målområden som innefattar kommunen som geografiskt område är beroende av att en förståelse och ett engagemang skapas hos kommunens innevånare kring vikten av att nå uppsatta mål. Måluppfyllelse inom den kommunala organisationen förutsätter att medarbetarna är kunniga om målen och har verktyg att omsätta dem i praktisk handling.

Vi ser fram emot och förväntar oss att klimat och miljöfrågor får ett starkt fokus i kommunens kommande Mål- och budget.

Miljöpartiet de gröna

Anders Lönroth

Tomas Nordström